

Közéletünk hírei

DOBI ISTVÁN ÜDVÖZLŐ TÁVIRATA
THAIFÖLD NEMZETI ÜNNEPE ALKALMÁBÓL

Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait Bhumipol Adulyadejnek, Thaiföld királyának, az ország nemzeti ünnepe alkalmából.

KÁDÁR JÁNOS FOGADTA AZ AFGÁN KIRÁLYSÁG NAGYKÖVETÉT

Kádár János, a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke, pénteken bemutatkozó látogatáson fogadta Ghulam-Yahya Tarzi-t, az Afgán Királyság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

SZOVJET KÖZOKTATÁSI KÜLDÖTTSEG ÉRKEZT HAZÁNKBA

Pénteken háromtagú szovjet közoktatási delegáció érkezett Budapestre. A küldöttség vezetője V. Konyev, a Szovjetunió Művelődésügyi Minisztériumának személyzeti főosztályvezetője, tagjai: B. Kiktyev, a Vlagyimiri Pe-

dagógiai Főiskola rektora és N. Szemikin, az orenburgi megyei tanács oktatási osztályának vezetője.

A küldöttség a magyar-szovjet kulturális egyezménytől 1964. évi munkaterve alapján két hetet tölt hazánkban.

Szovjet—magyar gyümölcs- és konzervszállítási egyezmény

Pénteken délután Moszkvában szovjet—magyar egyezményt írtak alá a Szovjetunióba irányuló 1966—1970. évi magyar gyümölcs-, gyümölcs- és zöldségkonzerv szállításokról.

A megállapodás szerint 1970-re a magyar szállítmányok évi mennyisége friss gyümölcsből 155 ezer tonna, zöldségkonzervből 120 ezer tonna, gyümölcskonzervből és gyümölcslevekből 45 ezer tonna, mélyhűtött gyümölcsből hétezer tonna lesz.

A szocialista munkamegosztás szellemében megkötött és a hosszulejártú gazdasági megállapodások előnyeit tekintetbevéve egyezményt szovjet részről M. A. Leszcenko, a Minisztertanács elnökhelyettese, magyar részről Apró Antal, a Minisztertanács elnökhelyettese írta alá. (MTI)

Magyar növényfajták sikere külföldön

A KGST mezőgazdasági állandó bizottsága a közeljövőben megvizsgálta a nemzetközi fajtakisérletek eddigi eredményeit és jövő

évi terveit. Mint a Mezőgazdasági Fajta- és Termesztudományi Minőség Intézetben elmondották, ezek a kísérletek Magyarország számára is igen hasznosak voltak. Három év alatt, 1961-től 1964-ig a KGST-országok közös fajtakisérleteiben résztvevő 313 növényfajta közül több mint 150-et hazánkban is kipróbáltak. A vizsgálatok egyik előnyös következménye, hogy a magyar szakemberek átfogó képet kaptak a külföldi növénynevelési eredményeiről, az új fajták színvonaláról, s emellett azt is meg tudhatták, hogyan válnak be a mi fajtáink külföldön. Mindez ösztönözten hatott a hazai növénynevelésre.

Az összehasonlító vizsgálatok közvetlen eredményekre is vezettek: a kísérletek során mindegyik ország talált több, köztermeszterre is alkalmas külföldi fajtát. Nálunk például már több mint egymillió holdon termesztik a szovjet Bezosztája búzát és mintegy 50 000 holdon a nagy olajtartalmú szovjet napraforgókat, elterjedőben van a német Amsel burgonya. A fajtakisérletek révén vált ismertté és terjedt el számos magyar növényfajta a baráti államokban. Bulgáriában például a Polyploid kukoripát, a Kecskeméti 263-as paradicsomot és az iredzsemsei szóját, Csehszlovákiában a komolti kenderet, a Szovjetunióban pedig a B 40-es őszi árpát és a Pannón őszi búkkönt termelik.

A jövő évben számos új növényfajta terjesztik ki a közös kísérleteket. Mivel az utóbbi időben sok magyar szakember személyesen tanulmányozta a szocialista országokban a növénynevelési eredményeit, most már olyan meghatározott növényfajtákat kérünk kipróbálásra, amelyekről tudjuk, hogy közvetve vagy közvetlenül hasznosíthatók itthon.

A KISZ-kongresszus előtt

Egy-egy kongresszus számvetést jelent minden szervezet életében. Ilyen számvetésre készül most a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség is a VI. kongresszusán: mit tett az a sok tíz- és százezer fiatal, aki tagjai sorába tartozik, s azok a tízezrek, akik még nem KISZ-tagok, de részt vettek az ifjúsági szövetség életében, tevékenységében. Mert ifjúsági szövetségünknek éppen ez az egyik legértékesebb és sajátos vonása, hogy nemcsak tagjait, de a KISZ-en kívüli fiatalok széles rétegeit is bevonja akciójába. A különböző termelési mozdalmakban, az ifjúsági brigádokban, a mezőgazdasági munkaversenyben, a nyári önkéntes építőtáborokban tíz- és tízezer olyan fiatal tevékenykedett az elmúlt négy évben, aki még nem tagja a KISZ-nek, de már megérte: tenni, cselekedni kell a jobb, boldogabb életért.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy ifjúsági szövetségünk számvetése eredményekben igazán gazdag lesz. A fiatalok jól dolgoztak és ezzel kivívták egész társadalmunk megbecsülését. Hogy csak a legnagyobbakat említsük! Sikerteljes határozat született a Dunai Cement- és Mészüzem és az 1 millió tonna terv felüli cementet jelentett az országnak. 100 ezer önkéntes építőáborozó a második ötéves terv időszakában tett vállalatát már a negyedik évben teljesítette. Az ifjúsági brigádokban — országosan — az iparban 250 ezer fiatal versenyzet, a mezőgazdaságban pedig ez évben már 150 ezer fiatal vett részt a magasabb terméshozamért, a több terméért folyó versenyben. S nem szabad elfeledkeznünk a helyi eredményekről sem. A megye, a járások, a községek és falvak vállalták a helyi eredményekért a szocializmus építésének leegyenesítésében született és a legtöbb esetben maradék nélkül meg is valósultak.

Mindez azt mutatja, hogy ifjúságunk megértette, legfontosabb teendő jól dolgozni és jól tanulni, mint ahogy ezt az előző kongresszus jel-szava: „Munkával, tanulással a szocializmusért” kitűzte. Igazán nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy a tanulás szinte elemi kötelesség, mozgalom lett a fiatalok körében. Százerek kapcsolódtak be az oktatás különböző formáiba. Ennek eredményeként nagymértékben emelkedett ifjúságunk általános műveltsége, s szinte elenyésző azoknak a KISZ-tagoknak a száma, akik legálább a nyolc általános be nem fejezték. Növekedett ezzel szemben igen jelentősen az egyetemre végzett és végző, valamint az érettségizett, illetve a középfokú oktatásban résztvevő fiatalok száma.

Az ifjúsági szövetség az utóbbi időben, igen helyesen, többet foglalkozik a fiatalok szabadidejének a kérdésével is. Hogyan töltsék és hogyan töltsék a fiatalok a szabadidejüket? A KISZ ez év elején született határozatában erre igyekezett választ adni. Ha még nem is sikerült teljes fordulatot hozni a kérdésben, de az már most is megállapítható, hogy a határozat előtti pozitív vonások, eredmények megmaradtak. Az ifjúsági szövetség jelentős része egyre hasznosabban, jobban használja fel szabadidejét. Kulturálisan szórakozik, többen látogatják a hangversenyeket, színházi előadásokat. Az ifjúsági szövetség ekkorú tevékenységét az „Ifjúság a szocializmusért” mozgalom foglalta keretbe az elmúlt négy évben. A mozgalom hamar népszerűvé vált, s nagy szerepet játszott abban, hogy a KISZ tevékenysége a nyilvánosság előtt, elsősorban a KISZ-en kívüli fiatalok körében világosabb, érdekesebb, vonzóbb lett. Kétségtelenül ez is hozzájárult ahhoz, hogy az elmúlt négy év alatt a KISZ taglétszáma megduplázódott és ma több mint 800 ezer fiatal tartozik a Kommunista Ifjúsági Szövetség tagjai sorába. Ez a nagyarányú fejlődés is azt mutatja, ifjúsági szövetségünk eredményes munkát végzett a fiatalok nevelésében.

Az eredményeket az ifjúsági szövetség az egész társadalom támogatásával érte el. E támogatás nélkül nem lehetett volna valóra váltani a kitűzött terveket. A pártszervezetek állandó segítőkész támogatása, a társadalmi, állami és gazdasági vezetők megértése és ösztönzése volt az, ami előre lendítette a fiatalokat, s amely lehetővé tette, hogy kibontakozhasson alkotóképességük, teremtő erejük. A VI. kongresszus minden bizonnyal újabb nagy feladatokat állít az ifjúsági szövetség, s minden magyar fiatal elé. Mint ahogy a kongresszusi irányelvekben ezekre már van is utalás. E feladatoknak eleget tenni, az újabb vállalkozásokat teljesíteni, az ifjúsági szövetség csakis az egész társadalom támogatásával tud.

A küldöttválasztó tagváltások és a küldöttválasztókat az ifjúságunk teljes odaadott hűve szocialista rendezőelvtelnek, kézzel fogható, s ha kell, áldozattal is hozni. S mivel a szocializmus teljes felállítását kell megvalósítanunk, nemcsak szilveszterre, de köztársaságunk leifjúságunk elbontásáért is a nagy feladatok teljesítésében felhozhatunk. Szóval tehát mindenki a maga területén, hogy fiataljaink valóra válthassák elbontásukat, tartsák, a haza, népiért.

SZABÓ BÉLA

KISZ-fiatalok kitüntelése

Pénteken délután a Földművelésügyi Minisztériumban Losonczi Pál földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági ifjúsági versenyek szervezésében, az élen járó termelési módszerek elterjesztésében, illetve az őszi betakarításban végzett kiemelkedő munkásságuk elismeréseképp 35 KISZ-fiatalnak adta át a mezőgazdaság kiváló dolgozója kitüntetést. Az ünnepségen megjelent Méhes Lajos, a KISZ Központi Bizottságának első titkára.

B. Ö.

Tizenegy hónap alatt

Száz új munkás a gyárban

Egy kis gyors statisztika: ebben az évben november 27-ig 101 munkást — köztük 32 diák — vettek fel és 91 dolgozó — közte 26 diák — lépett ki a gyáregységéből. A felvettek közül három távozott előző munkahelyéről önkényes bejegyzéssel, s a kilépettek közül hatnak írtak hasonló megjegyzést munkakönyvébe.

Némely vállalat vezetője most hangosan sóhajthat fel, hogy „jó volna, ha nálam is csak ilyen mértékű lenne a fluktuáció”. A kivánság azonban már szertefoszlik, ha megmondjuk, hogy a Tisza Bútortipari Vállalat szegedi gyáregységéről van szó, ahol mindössze 180-an — s ebből is több mint 30 a műszaki, adminisztratív, kisegítő és 150 a munkás — dolgoznak. Így már másként áll a helyzet. Az év nem egészen 11 hónapja alatt az üzem több mint 50 százaléka kieserőldött.

Különleges indoklásra nincs szükség

A kilépők zöme az új dolgozókból adódik. Sokan vannak, akik csak néhány napig tartózkodnak az üzemben. Így lehet mondani, hogy tartózkodnak — mert az első napokban természetesen, hogy nem végezhetnek teljes értékű munkát. Csak ismerkednek a környezettel, a munkatársakkal, s magával a munkakörrel. A kilépéshez különleges indoklásra nincs szükségük, mivel sokan még a próbaidőn belül tovább állnak.

A nagy vándorlás csökkentése érdekében nem egészen szabályosan bár, a vállalat munkaügyi osztálya szerződést köt az újonnan érkezettekkel, 2—3 hónapos meghatározott időtartamú munkaviszonyra. Az idő lejártával felmondhat a dolgozó, s a vállalatnak is jogában áll ezt megtennie, amennyiben kifogása van az illető munkájára. A tapasztalat azt mutatja, hogy sokan élnek is ezzel a lehetőséggel. A szerződés lejártá után nem kívánják tovább a gyárban maradni.

Általában az ilyen „ívőmenő” emberek munkakönyvében sok a bejegyzés. Próbáltatják, kóstolgatják, hol találják az éppen jelenleginél jobb helyet. A jobb helyet — részben könnyebb munkakörrel, s természetesen magasabb fizetéssel képzelik el.

Az okok széles skálája

A régi dolgozók közül is elég sokan mondanak fel a

bútorgyárban. Felmondási indokok változatos széles skálájáról tanúskodnak a megőrzött levelek. Azonban itt is akad néhány állandóan visszatérő jellemző indok:

„Vidékről járok be. Naponta három óra hosszát utazom. Kérem, fogadják el felmondásomat, mivel a lakóhelyemhez közelebb is volna lehetőségem elhelyezkedni.”

Egy másik változat, amikor valamilyen szakmunkás-képesítéssel rendelkező, de itt a bútorgyárban segédmunkásként dolgozó nyújtja be lemondását. Az indok alapos: szakmájában kíván elhelyezkedni.

Mozgatórugó: a magasabb fizetés

Nem ritkaság az sem, hogy kerekben megmondják, jobb munkahelyet találtak, olyant, ahol magasabb bért fizetnek. S valljuk be, ez utóbbi csoport az őszinte, mert szinte mindenkinél ez az igazi ok, bármilyen indokot is ír felmondó levelébe.

A sok munkahely-változtatás mozgatórugója tehát akár az üzem új, akár régi munkásairól is van szó, elsősorban a magasabb bér. A bútorgyárban a kezdő fizetés, a segédmunkás órábéré 5 forint 50 fillér. Könnyen lehet még itt Szegeden is — ahol a könnyűipari üzemek vannak többségben — magasabb órábérés munkahelyre szert tenni.

Azt a rendeletet, amely meghatározza, hogy az új munkásnak 6 hónapig nem fizethető magasabb munkabér, mint az előző munkahelyén volt — titokban, vagy nyíltan — senki sem tartja be. Sőt! Mintha összebeszéltek volna az üzemek vezetői, némely helyen úgy állítják ki a munkakönyveket, hogy abból a következő munkaadónak „baja” semmiképpen se származzék. A rovatba — melybe távozáskor az illető órábérét kell feltüntetni — csupán csak annyit jelölnek, hogy a könyv tulajdonosa teljesítménybérben dolgozott. Ezzel mausk a vállalatvezetők — akik szinte valamennyien egyformán küszködnek a nagy méreteket öltő fluktuációval — szelcsítik a munkásvándorlás útját. Lehetőség van arra, hogy aki többet akar keresni, az változtassa munkahelyét, sokszor az egy helyben maradók rovására.

És az is figyelemreméltó, hogy miként engedik el a vállalatok a felmondást beadott dolgozót. Csupán néhány üzem az, amely szigorúan intézi a dolgot. Nézzük

meg példának a bútorgyárba októberben ki- és belépettek munkakönyvét.

Könnyen osztogatott hozzájárulások

Októberben nyolc új munkás kezdett dolgozni az üzemben. Régi munkahelyükről hármann hozzájárulással, egy ember önkényesen távozott, egy kispárosnál dolgozott, s munkakönyvében bejegyzés nincs, két fiatalok új munkakönyvvel jelentkezett, s visszajött egy asszony szülői szabadságáról. A bútorgyár munkaügyi osztályán 12 dolgozónak fogadták el ugyanebben a hónapban felmondását, négynek hozzájárulással, egynek áthelyezéssel, kettőnek szerződése lejárt, egynek fegyelmivel elbocsátva és egynek önkényes kilépő bejegyzést írtak munkakönyvébe. Hasonló képet mutat más hónapok gyűjtése is.

Ebből a példából is önként adódik a kérdés. Nem engedik el túl könnyen a vállalatok a menni szándékozókat?

Persze „leragasztani” senkit sem lehet. De talán a közszellem alakításával, formálásával, kicsit gondosabb nevelőmunkával, a dolgozó életkörülményeinek alaposabb figyelembevételével csökkenthető volna a felmondók száma. S ilyen körülmények között határozottabban lehetne eljárni ellenük.

Méry Éva

A szakképzés „műhelyében”

Négy megye fiatal toborozásáról írtunk a szakképzés padjaiba a „Móra Ferenc” iparitanuló intézet és szakközépiskola. Az impozáns épület tágas termelében és a távolabbi tanműhelyekben 1100 fiatal ismerkedik a villanyszerelés, esztergályos, építőipari szakmával és a mezőgazdasági gépszereléssel. Mintegy 70 pedagógus — tanárok, mérnökök, technikusok — gondja és hivatása e népes utánpótlást a szakma szeretetére és valamennyi technikai fortélyára megtanítani.

350 fiatal mezőgazdasági gépszerelést tanul

Nőnek a szakemberek a nagyüzemi mezőgazdálkodás számára. A 350 gépszerelőtanulón kívül 60 diákja van a mezőgazdasági szakközépiskola első és második évfolyamának. Az idén sokan jelentkeztek, válogathattak a jobbakkal. László Nándor iskolai igazgató ezt azzal magyarázza: a tsz-ek erősödésével és fejlődésével nő a mezőgazdasági gépészek keresete. Egyre többen belátják, hogy érdemes ezt a szakmát elsajátítani. Ugyanez marasztalja a végzeteket a közös gazdaságokban, ma

már egyre kevesebben „szöknék át” az iparba.

Az iskola pedagógus- és szakembergárdája elsősorban jó gépszerelőket nevel a falusi fiatalokból. Ezt szolgálja a tanterv is: az első és második évfolyamon négy nap a tanműhely, két nap az elméleti oktatás. A harmadéven pedig már 5 napot szántak a műhelygyakorlatokra. A szakképzés feltételei kedvezőek, gazdag szerzőtáru a szemléltető oktatás kiváló lehetőségeit biztosítja. A gépszerelők elsajátítják a lakatos kovács és hegesztő szakmákat, megismerik a mezőgazdaság különböző erő- és munkagépeit. Szereplésüket, javításukat, üzemeltetésüket.

Kétszeres termelés

Az első és második évfolyamokon is készítenek különböző szerzőtárukat, kisebb javításokat a tanulók. A harmadévesek azonban midőn kijavítják a gépeket, akkor lényegében a gépszerelői „leckét” is megtanulják, vagyis szaktudásukat „termelik”.

Rendszeres látogatói a Mezőhegyesi Állami Gazdaságnak, ahol elsősorban a fejőgépeket tanulmányozzák.

A harmadéveseknek tízezer forintos tervteljesítést írtak elő. Kétszeres termelést végeznek tehát; midőn kijavítják a gépeket, akkor lényegében a gépszerelői „leckét” is megtanulják, vagyis szaktudásukat „termelik”.

Anyagi érdekeltség a tanulásban

Az iskola valamennyi fiatal ösztöndíjas. A 100—360 forint között megállapított pénzjutatást félévenként osztják el a tanulmányi eredmény alapján. A legjobbak több, a gyengébbek viszont kevesebb ösztöndíjat kapnak. Igen hasznos és helyes anyagi ösztönző ez, állandóan éberent tartja a „több termelés”, azaz a jobb tanulás gondolatát és akaratát. Ugyanakkor kiváló nevelőeszköz a jó munkára.

Az iskola jó szaktudású, egészséges erkölcsű, megfelelő műveltségű fiatalokat nevel. Népes pedagógus gárdája felkészültséggel és sikerrel végli feladatát. A nagyüzemi mezőgazdálkodás várja az utánpótlást, a mezei munkák gépésztésének képzett és lelkes ifjú szakembereit.

B. Ö.

Háromszáz vízügyi társulat

Az ország vízgazdálkodási, törpevízműépítési és egyéb vízügyi társulatainak száma az idén elérte a háromszázat. A társulatok ez év végén már mintegy nyolcmillió kataszteri holdon szervezték meg a különböző vízkárokat elleni védelmet. Az idén át-

adottakkal együtt már csaknem kétszáz új törpe vízművet építettek a társulatok és így majdnem háromezer emberhez jut el a jó ivóvíz. Az idén 19.000, az utóbbi hét évben pedig több mint száz-ezer kataszteri hold vízellátásáról gondoskodtak.